דאס קעגל

פון א. ליוב

אוגוסט. יעדער מוז זיך זיין ארבעט. די מאמע וואשט דאס גיר פעס. די זיבניאריקע פריצוע העלפט. שיינדל וישט די טעלער און לעפל. ס'איז דאך נאך זעמשערע. די אנדערע קינדער לייענען. ביטשע מאכט איר שול-ארבעט. זי שרייבט און מעקט, און מעקט און שרייבט. אלע, אלע זיינען פארנומען. נאר דער עלטסטער זון אזוי-רעל שפילט זיך מיטן קעצל.

די מאמע שרייט אויף אים, אבער ער הערט נים. אים אינטער רעסירט קיין זאך נים, נאר דאס קעצל. וואס מיר לעקציעס? ווען מיר לעקציעס? מען דארף זיך שפילן מיטן קעצל.

זון דער פאטער קומט פון דער ארבעט, באקלאגט זיך די מו־טער אויף אונרעמלען: — ער פאגט נים. מאכט נים זיינע לעקציעס. זינט ער האט באקומען דאס קעצל, וויל ער גארנישט נים טאן.

דער פאטער הערט אויס די טענות, רופט צו זיך אונרעמלען און מוסר'ט אים: — דו ביסט דאך שוין א צוועלפיאריקער בחור. ס'איז נים שוין פאר דיר צו שפילן זיך מיט א קעצל. דו וועסט נאך קריגן א קאצנקאפ!

אונרעמלען, אבער, גייט דאס אין איין אויער אריין און פון צווייטן ארויס . . .

שוין א וואך צייט, זינט אונרעמל האט באקומען א מתנה פון זיין שכנה — א קליין קעצעלע מיט ווייסע און שווארצע שטרייפן. פון דער ערשטער מינוט אן, וואס ער האט דאס קעצל דערזעען, האט ער אויסגעשריגען אז ער וועט נים לערנען, ער וועט נים מאכן קיין לעקציעס, ער וועט נים מאכן דאס קעצל פון הויז.

אונרעמל האט אנגעהויבן אויפן קעצל צו שרייען, אז ער וועט זיך שוין לערנען. איך וועל מאכן די לעקציעס... אז ער וועט אלץ טאן, וואס מען דארף, נאר לאז דאס קעצל נים הייז...

די מאמע האט מער נים געקענט פארטראגן זיין בייטער גר־יין, און האט זיך דא ארויסגעגרייט אין אזוי־אזוי דאס קעצל פארבייכן זון־שטוב.

אונרעמל האט זיין וואָרט געהאלטן. ער האט זיך אויסגע־עסער געלערנט, ווי פריער, געפאנגען דער מאמען אין געטאן אלץ, דאס זי האט אים געבעטן. ער איז געווארן אן אמת'דיק גוט אינגל. דאס קעצל האט ער אויך נים פארגעסן. ביי יעדער געלעגענהייט האט ער עס א גרעם צוגעזאגט...

* * * * *

אונרעמלס פאמיליע איז באשטאנען פון צען מענשן. פונקט ווי אלע ארבעטנדיקע האבן זיי אויך נאך געקענט דערלייבן זיך צו וואוינען אין איין גרויסער שטוב. מען איז דערשטיקט געווארן פון ענג־שאפט. אבער פריילאך איז מען געווען. דער טאטע פלעגט שלאפן מיט דריי קינדער און די מאמע פלעגט שלאפן מיט דריי קינדער. אונרעמל מיטן קעצל און זיין ברודער עליע זיינען געשלאפן אויף דער ערד.

אין דעם הויז, פונקט ווי אין אלע ארימע הייזער, איז נאך קיין עלעקטרישע ליכט נים געווען. גאז אויך נים. געלעכט און פארבריינגט האט מען אין די לאנגע ווינטער נעכט ביי דער שיין פון א נאכטלאמפּ.

ווען די פריילאכע משפחה איז געאנגען שלאפן, האט מען פאר־דריין דעם נאפטלאמפּ. בלויז א קליין פלעמל האט מען געלאזן, כדי ס'זאל נים זיין אינגאנצן פינסטער. מאלע, וואס ס'קען זיך מאכן מיט אכט קליינע פיצעלאך...

איינמאל ביינאכט, ווען אלע זיינען שוין געשמאק געשלאפן, האט זיך אנזער קעצל מישב געווען און גענאגען שפאצירן. צי עס האט נים געקענט שלאפן, ווייל ס'איז הונגעריק געווען, צי א מייזל האט עס אויפגעוועקט — ווער ווייס עס?

קיין סך פלאץ אין שטוב צו שפאצירן איז נים געווען. איז דאס קעצל געקראכן פון איין בייגקל אויפן צווייטן, ביז עס איז ארויפגע־קומען אויפן העכסטן פלאץ, אויפן טיש. וואו דער נאפטלאמפּ איז גע־שטאנען און מיט זיין טונקעלער שיין געלאקט און גערופן צו זיך...

אין שטוב איז שטיל, זייער שטיל. אלע רוען פון א טאג שווע־רער פהאצע און זארג. די קינדער שלאפן ליגנדיק אין פארשיידענע פּאזעס. ס'הערט זיך בלויז א שטיל אטעמען און א שנארכן, פון גאס דריינגט אמאל אריין דער רויש פון פארבייפארנדיקע־אין פארשווינדט. ס'איז שא און שטיל, זייער שטיל.

אין פלוצים האט זיך דערהערט א שטארקער קלאפּ. דאס קעצל האט שפאצירנדיק אראפּגעוואָרפן דעם לאמפּ פון טיש. דער לאמפּ האט זיך צעבראכן, און די נאפט האט זיך אויסגעגאסן. אין איין אויגנ־בליק איז דער טיש געווען אין פלאמען. דאס פייער האט באלויכטן דעם צימער און דורכן פענסטער — דעם דרויסן.

אין איין מומענט איז שוין אונרעמל געשטאנען אויף די פיס. דער ערשטער געדאנק פון געלעגער אראפּגעשרעקט.

ווען ביי זיך אין שטוב, האט ער א פארצווייפלטן מאמע! מאמע!

קיין פאטער, האט ער אין עמער וואסער אויפן פייער. אבער דער מאמע געמאכט די פלאמען זיינען אין האנט פארשפּרייט. אונרעמל האט שוין גע־שריען אויף דער אנדערער שטוב: מאמע אויפגיסן, נאר דא האט זיך דערהערט נים נים!

זיין פאטער האט זיך אויף פונם קלאפּ אויפגעכאפּט. א מינוט אין דער אנדערער שטוב, אז אונרעמל גיכט נאר אויפן פייער. אבער, ווען ער האט אויפן דיל אין די פלאמען וועלן אויף זיך אויפן אנדערן אנדערן ווערן, אין דער מיט פארדעקט דאס פייער. שנעל האט ער זיך ארויפגעלייגט אויפן דיל אין דערשטיקט די פלאמען.

אין שטוב איז געווען א שטארקער רויך. וואס האט זיך צו־שפרייט איבערן גאנצן הויז. ווען די שכנים זיינען געקומען צולויפן, האבן זיי שוין געפונען דאס פייער פארלאשן. די צעראטע איז געווען

אנגעפירט פון א גרויסע לערער

צו אונזערע יונגע לייענער

ווי איר זעט הייבן מיר ווידער אן אריינצוגעבן דאס "קינדער ווינקל". מיר האבן זיך הייבטיקס יאר אביסל פארשעטיקט און די פון אייך, וואס האבן צו אונז מעגות דערפאר, זיינען ווייער געדעכטיג, מיר ווילן זיך אבער אויף ווייטער באמיען, אז דאס "קינ־דער ווינקל" זאל דערשיינען יעדן פרייטאג מיט שיינע מעשה'לאך, לידער, געטרישן און וויצן און באריכטן פון קינדער קלובן.

מיר ווילן אבער אייך בעטן, אז איר זאלט אונז אויך העלפן אין דעם, אז דאס קינדער ווינקל זאל זיין וואס איר־טערעסאנטער און שענער. איר קאנט דאס טאן נאר דורכדעם, וואס איר וועט אלץ שרייבן וועגן זאכן, וואס איר־טערעסירן אייך. באזונדערס, די פון אונזערע לייענער וועלכע וואוינען נים אין ווינניפעג, זאלן שרייבן פון זייערע שטעטלאך און דערפער.

ס'איז אריבער דער זומער. אט, אט אין דער ווינטער איז שוין דא. א סך פון אייך האבן מן חסדם אין משך פון זומער געמאכט אויספלוגן. — דייזעס — אין אנדערע שטעט אין דערפער. פרואווט דאס באשרייבן. ס'וועט זיכער זיין אינטערעסאנט צו לייענען ווען־דעם וואס אדר האט געזעען אין אי־נערגעלעבט.

די אנקעטע וואס מיר האבן לעצטן מאל דורכגעפירט האט באוויזן, אז א־סך פון אייך וואוינען מיר זאלן דרוקן וואס מער מעשה'לאך. מיר וועלן עס טאן. מיר וועלן אבער אויך פון צייט צו צייט דרוקן ארטיקלען וועגן די טעקניק געשעענישן. מיר בעטן אויך, אז די פון אייך, וואס האט־בען עפּעס פארצושלאגן זאלן עס שרייבן מאל. אויב ס'וועט זיין פאסיק פאר אונז וועלן מיר עס טאן.

דאס קינדער ווינקל איז אויערס און איר קענט א סך טאן כדי ס'זאל ארויס־קומען שענער און א גוטערבאנטער.

מיר ווענן אויך זיין זייער צופרידן, ווען איר זעט אונז אפט לאזן ווינקל אייער מיינונג וועגן זאכן וואס ווערן זיין געדרוקט אין קינדער ווינקל.

מיר האבן אן משתתפות דעקס אונז געלעגן כדי צו פארבעסערן דאס קינדער ווינקל.

אלזא, מיר הערן פון אייך באלד.

א גוטן ווינטער,

מיט פריינטשאפט,

די רעדאקציע.

נ. ב. שרייבט אויף איין זייט פאפּיר און מיט טינטן.

אידישע ווינען וועגן כעלעמער נאראנים

סאלא ליגן

צו א מעלטער אין אנגעמען א ברוין, אז זיין מאמע איז געשטאר־בן, לייענט איבער דעם ברייוו אין שרייט אויס:

— ס'א ליגן!

— פארוואס מיינסטו אזוי? — פרעגט אים זיין וויב.

— ווייל ס'איז נים מיין טאטנס האנטשריפט.

—(::)—

ער האט געדעכנט

רבקה גאלן

צוויי כעלעמער האבן געשפּאצירט הינטער דער שטאט.

הויבט זיך אפ איינער:

— עפן אויף דיין שירעם, עס רעגנט.

זאגט דער אנדערער:

— ס'וועט נים העלפן. מיין שירעם איז פול מיט העכער.

פרעגט דער ערשטער:

— צו וואס זשע האסטו אים מיט־גענומען?

ענטפערט דער אנדערער:

— איך האב גערעכנט, אז ס'וועט נים רעגענען.

—(::)—

רעטענישן

1. איך האב מיר פלעגלען אין קאפּ נים פליגן. איך עס א סך אין ווער נים זאט?
2. ס'וואקסט א בוים, א האלבער מיט שווארצע בעטער, א האלבער — מיט ווייס?
3. נים אויסצוהערן, נוט אויסצוואר־מען: אז עס קומט די נאכט, גייט דאס אריין אוועק?

פון וואך צו וואך

אומרוען אין די פוילישע אוניווערסיטעטן

איבער א צאל גרעסערע שטעט פון פוילן, ווי וואַרשע, קראקא, ווילנע, לו־מען איצט פאר קאמפן, הרגות מיט בלוט פארגיסונג, פארוואונדעטע און צעמייטעלטע. מיינט נים, אז דאס קעמפן די פוילישע סטודענטן פאר פרייהייט פון זייער פאלק, ווי ס'האט אמאל געקעמפט די רוסישע סטודענטן קעגן דעם צאר — ניין, דאס קעמפן זיי בלויז קעגן די אידישע סטודענטן, וועלכע לערנען מיט זיי אינאיינעם.

די פוילישע סטודענטן ווילן, אז "ייערע פוילישע אוניווערסיטעטן זאל־לען זיין ריין פון אידן. זיי ווילן די אי־דען אין גאנצן פארטרייבן פון דער הע־כערער בילדונג, ווי זיי וואלטן וועלן פארטרייבן די אידן אין גאנצן פון פור־לען. דערפאר האבן זיי זיך פארגאניזירט אין שלאגי-באנדעס. זיי באפאלן די אי־דישע סטודענטן, שלאגן, מסית'ן און ווארפן זיי דורך די פענסטער. נאכן צעטרייבן די אידישע סטודענטן לאז־זיי זיך ערשט ארויס מיט ווילדע גע־שריי אויבער די אידישע גאסן, בדעבן שויבן, שלאגן יעדן פארבייגיענדיקן איד און וואַרפן אים א פאנטיק, א שרעק אויף דער אידישער ארימער באפעלקע־רונג.

אזוי האבן זיי לעצטע וואך, אין וועל־נע, פארוואונדעט, צווישן אנדערע, דעם באוואוסטן אידישן געלערנטן און דעם פרעזעס פון אידישן וויסנשאפטלאכן אינסטיטוט — דר. מאקס וויינרייך, וועלכער איז געגאנגען אהיים נאך א פארלאזונג, ער ליגט אויפן אין וויל־נער שפּיטאל מיט א צעקלעטשטן אויג.

אבער די אידישע שטודירנדע זענען אין פוילן בוינט נים איר רוקן פאר דעם פוילישן סטודענטישן כולינגאנישן שטע־קען. פארקערט, זי גיט צוריק אין פאר־טייריקס מיט ווידער איר רעכט צום לערנען.

צוליב די אפטע סטודענטישע כולי־גאנישע אנפאלן האבן זיך שוין אין־איינקע שטעט געגרינדעט אידישע זעלבסט־שוצן, וועלכע שלאגן אפ די אטאקעס פון דן. הגנע געלערנטע אין כולינגאנעס.

צוליב די אומרוען האבן זיך א צאל אוניווערסיטעטן געשמוט שליסן.

—(::)—

פאר־משפט קאמוניסטן

8 קאמוניסטישע פירער זיינען אין טאראנטא אין־משפט געווארן פאר אויפציקן המא וואס זיי געהערן צו א קאמוניסטישער פארטיי. זיי זיינען פאר־משפט געווארן צו אדום 5 יאר טורמע. מיט א בדתאלעד באציאונג צו אי־דיקאן און אפּעלירן צו קאמוניסטן ציינטס זיך אטערויע פון אלע מאר־אוס. אזוי זיינען אין 1876 פאר־משפט געווארן דערלאקטארן פון אנאר־כיסטישער ציינטס צום טויט און זיי זיי־נען געהאנגען געווארן. פארן אינטערנאט־יאנאל צו קומען פאר זייער רעכט, אזוי אין דעם פאר־משפט געווארן אין 10 יאר טורמע פאר זיין קאמף קעגן מלחמה. קעגן דעם, אז די מאכט זאלן אויסזיכט אויסגעשאנטן ווע־רען. אזוי זיינען "עלעקטרעשטערס" געווארן סאקא און וואנזעטי צוליב א בלבול אז זיי זאלן האבן גערעכט דורכ־געפירט א הארדאפ. עענדליקער באוויי־זען זיינען געווען, אז זיי זיינען אינ־שולדיק. די גאנצע וועלט האט פראט־טעסטירט, — זיינען זיי אבער געווען דעמאנסטראציעס און דערפאר האט מען זיי געטויטעט.

אזוי זענען הונדערטער אין די טרי־מעס פארן המא וואס זיי קעמפן פאר א פרייער וועלט און פריי לעבן.

די קאנאדער 8 קאמוניסטן.

די קאנאדער 8 קאמוניסטן.

קאמוניסטן פאר'משפט אין דער אמעריקע.

אין־איינגאנצן פארברענט, דער טיש פארסמאליעט און דער רויך האט שטארק געשטיקט.

נאקעטע זיינען די קינדער געשטאנען אויף די בעטן און גע־ווינט. די מאמע האט גע'חלש'ט, לאנג האט גענומען אלעמען צו באר־ואיקן זיך.

אזודעמל הערט זיך צו ווי די שכנים ריידן: — ס'ארא גרויס אומגליק דא האט געקענט פאסירן!

זיי האבן באוואונדערט ר' מענדלען, זיין פאטער, וואס האט אזוי שנעל דאס פייער פארלאשן און דאס גאנצע הויז גערעטעוועט.

מיט בייזע אויגן קוקן אלע אויפן אינגאנען, ביי דער זייט אין געמיאוקעט... מיאו־מיאו — איך בין שולדיק... מיאו־מיאו — איך בין שולדיק...

* * * * *

אינמיטן נאכט ביי דער שיין פון דער לבנה האט מען געקענט זעען ווי עס שטייט א צוועלפיאריק אינגל מיט פארווייגטע רחמנות־דיקע בליקן, ווי אויף דער גאס דרייט זיך ארום א קעצל מיט שווארצע און ווייסע שטרייפן און מיאוקעט: מיאו־מיאו — איך בין שולדיק... מיאו־מיאו — איך בין שולדיק...

(גרינ. בייט)

אראבישע צייטונג פארדאמט מארד

ירושלים, נאוו. 20 (איטא). — די פינף בעדואינער ארעסטירט אין פאר־בינדונג מיטן מארד פון זאהאר און שטאל זיינען פארהאלטן געווארן פאר א פראצעס אויף קלאגעס פון מארד.

דער "פאלאשטין" שרייבט ווענן דעם: "מיר ווילן אז די אירן און אלע אנדערע זאלן וויסן, אז מיר פארדאמען מארד, און אויב די אנגעקלאגטע זיי־נען שולדיק, דארפן זיי באצאלן פאר זייער פארברעכן".

ירושלים, נאוו. 20 (איטא). — פון באגדאד קומט דן די ידיעה, אז א ריי־כער אראבער איד, וועמעס נאמען ווערט נים דערמאנט, האט געגעבן 20 טויזנט פונט פאר מיטל־שולן פאר אינגלאד.

—(::)—

וואלן ביי אינד. פרי לאאן אסאסיאציאן

דעם 11טן אקטאבער האט די אינדע־פענדענט בני אברהם פרי לאאן אסאר־סיאציאן אפּגעהאלטן א וואלן־פארד־זאלונג אין פרייהייט טעמפּל, ה. שניי־דערמאן, פינאנץ סעקרעטאר האט אפּ־געגעבן א באריכט פאר 6 מאנאטן פון מארטס ביז סעפּטעמבער מאנאט, 1931. די אָרגאניזאציע האט געמאכט אן אומ־זאן פון צען טויזנט דאלאר אויף צוויי פּראצענטן. די אָרגאניזאציע האט 55 מיטגלידער.

דער פּרעזידענט האט באדאנקט די מיטגלידער פאר זייערע רעגולעמעטיקע צאלונגען, און אויך אלע קאמיטעטן פאר זייער גוטער ארבעט פאר די פאר־גאנגענע 6 מאנאטן. 2. קוהוויץ איז גע־ווען ציישווייליקער פאָרזיצער.

פאלגנדע זיינען דערווייל געווארן אינשטרוקטיר: דוש, ליטמאן, פּרעזי־דענטן; דוש, ראזענבוים, וויצע־פּרעזי־דענטן; ז. אויפער, קאסירער; ה. ראזענ־בוים, פינאנץ פארזיצער; מ. ראזענ־בערג, רעקאָרדינג סעקרעטאר; יצחק טאלסטאו און ב. פאלק, קאלעקטארס; מ. לאכטער, יצחק טרוט, ה. גרין און ש. מיקמוד, קאנטראָלערס; ה. שניי־דערמאן, "דאר טשערמאל".

די מיטגלידער האבן אויסגעדריקט זייער צופרידנהייט מיטן קאמיטעט און זייער אנערקענונג צום פינאנץ סעקרעטאר פאר זיין איבערגעגעבענער ארבעט.

—(::)—

וואלן ביי כנסת ישראל סיסטערהוד

די כנסת ישראל סיסטערהוד האט לעצטנס אפּגעהאלטן איר יערלאכע פארזאמלונג, מיט מרס. ה. י. דעקסטער, פּרעזידענטן, אלס פארזיצערן. די סעק־רעטארנס מיט גלעדיס קאהען און מרס. וויינסמאן האבן אפּגעגעבן א ר'כסן. די פארזיצערנס פון די פארשיי־דענע קאמיטעטן האבן אפּגעגעבן זייר ערע באריכטן. מרס. דעקסטער האט באר־אנקט אלע פרויען פאר זייער גוטער ארבעט וואס זיי האבן געטאן אין פאר־קויף פון דער צייט וואס זי איז געווען פּרעזידענטן, און מרס. גענוער, ערן־פּרעזידענטן, איז דערווייל געווארן אנצופירן די וואלן.

די פאלגנדע זיינען דערווייל גע־ווארן: מרס. דוש, גענוער, ערן־פּרעזי־דענטן; מרס. ה. י. דעקסטער, עקס־פּרע־זידענטן; מרס. דוש, וועריער, פּרעזי־דענטן; מרס. נעמערוווסקי, וויצע־פּרעזידענטן; מרס. שטייטמאן, וויצע־פּרעזידענטן; מרס. גלעדיס קאהען, רע־קאָרדינג סעקרעטארן; מרס. דוש, וויינסמאן, פינאנץ סעק.; מרס. נ. שעמרניצקי, קאסירערן.

אין קאמיטעט זיינען דערווייל גע־ווארן פאלגנדע פרויען:

ווערדא, ליזאק, דיימאנד, ראמבערג, קאסטעל, בערנשטיין, סלאוווסקי, באר־ריקאדע, גלייזער, מאגאזין, איזראעל, אלטמאן, יודין, ריידיס, גרין, סעפּיר, טאר, ה. קאהען, אייזילכמן, פּולמער, לאבאטא, טייליאר, גרינבערג, א. וויינ־מאן, ליסטסקי, גערשפּיהל, סיקווערמאן, שויפּער, זיקבערט, מיטשעל, מייקל, מאסקאוויטש, שוראווע, סכנידער סטאר, ריקאדע, גלייזער, מאגאזין, איזראעל, גלאדסטאן, נאזיק, מ. דארפמאן, ראָ־זענבערג, פינקל און מרס. מ. דארפמאן.

דער אונטערזוכונג קאמיטעט באר־שטימט פון מרס. נאזיק ערן פאר־זיצערן, און מרס. מ. דארפמאן, ז. ווי־דעלמאן, שטייטלמאן, און מ. דארפמאן — פארזיצערנס; גערשפּיהל, סעקרע־טארן. האספּיטאל קאמיטעט: מרס. סכנידער, פארזיצערן; פינאנץ, מרס. דוש. וויינסמאן.

קליידער קאמיטעט: מרס. גאלד־שטיין, מרס. נייריטש, פארזיצערן; מרס. מייקל, פּובליסיטי.

סאשעל סערוויס. מרס. ל. פולמאן, פארזיצערן.

סאשעל קאמיטע: מרס. קאסטעל, פארזיצערן. "טעג־טאג". מרס. נעמע־ראוסקי, פארזיצערן. ראפּלס: מרס. ווערדא פארזיצערן.

—(::)—

פארזאמ. פון יונגע ארבעטער

מיטוואך, דעם 25טן נאוועמבער, וועט אין אונגארישן ארבעטס זאל — 242 מאנטאָבא עוועניו, אפּגעהאלטן ווערן א וואלן פארזאמלונג פון יונגע ארבעטער, אונטער אויספּיזיט פון י. ק. ל. די דאזיקע פארזאמלונג איז אין דער אינטערעסן פון אלע יונגע ארבעטער. די פארזאמלונג וועט זיך אנפאנגען 8 אזייגער אין אונט.

—(::)—

פארטעדזש לא פריירי

מרס. פלארענס שטיטס, פארטעדזש לא פריירי, האט צוגעשיקט צו "דאס אידישע וואָרט" $2.70 וואס איז גע־זאמלט געווארן פון די נאציאנאל פאנד פוישקעס, פארן נאציאנאל פאנד.

פאר ארום פערציק יאָר קאנאדע'ס אויסוואל אין טיי

"SALADA" TEA

"פריש פון די גערטנער"

פרידא אזריקאן פאר אסתר המלכה קליניק קארניוואל

פרידא אזריקאן

ביי א פארזאמלונג פון קליניק קאר־ניוואל קאמיטעט וואס איז אפּגעהאלטן געווארן דינסטאג אוונט אין פרידא אזריקאן אריינגענומען אלס די ערשטע וועגן דאס געמאכט אזעלכע אפּעראציי־קאנדידאטן פאר אסתר המלכה פאר ציעס אין קליניק פון אירע ספּעציאל דעם 1932 פורים קארניוואל פון דער ליסטן.

מאונט כרמל קליניק. א קאמיטעט, פון וועלכן מר. מאנישין איז אן אקטיווער מיטגליד, ווערט פארמירט צו ארבעטן פאר מיס אזריקאנס קאנדידאטור.

* * *

די ליידיס אקזיליערי פון מאונט כר־מל קליניק האט איבערגעגעבן א טשעק אויף $150 פאר דער אינסטיטוציע.

* * *

א באדייטנדע צאל טיען און "ברי־דזשעס" ווערן גענעבן פון דרי סימפּאטי־קער און פריינט פון דער קליניק צו שאי־פען פאנדן פאר דעם $10.00 לאנ־טשעאן אראנזשירט פון דער "יאנג ליידיס אקזיליערי". א סך קערפּער־שאפטן העלפן צו מאכן די אונטערנע־מונג פאר א דערפאלג.

* * *

עס קאן זיין, אז די גויבלס אקזיליע־רן ווען אויסקלייבן איינע פון זייערע פאפּולערע מיטגלידערנס אלס קאנדי־דאטן פאר אסתר המלכה.

* * *

א שיינער עלעקטרישער זייגער ווערט גערעפלט פון דער "יאנג ליידיס אקזיליערי".

* * *

ניט נעקוקט וואס דער סעזאן איז שוין שפּעט פאר טאנסיל אפּעראציי־ווערן דאך געמאכט אזעלכע אפּעראציי־אנדידאטן פאר אסתר המלכה פאר ציעס אין קליניק פון אירע ספּעציאל דעם 1932 פורים קארניוואל פון דער ליסטן.

וואָס מאַכט ברען אַזוי גוט פאַר אייך

ברען באַזאָרגט צוויי זאַכען וואָס העלפן באַזייטיגען געוואָהנ־ליכע פאַרשטאָפונג. "קרעפטיגייט" וואָס מאַכט די גערערס קעטיג אויף א מילדען אופן, "וויי־טאַמין בי" וואָס גיט די גערערס דעם ריכטיגען טאָן.

קעלאָגג'ס אַלל־ברען איז ברען אין דער בעסטער פאָרם. צעהן יאָהר באַזאָרגט פון מיליאָנען מענשען — מיט פולשטענדיגער צופרידענהייט.

פאַרשטאָפונג קען ברייגען ערענסטע רעזולטאַטען. קאָפּשמערצען, שלעכטע טעמפּער און ענערגיע, געפיל הויט, פּרוטשטיקעס.

דאָך קען עס זיין אייגענאַרט באַזייטיגט דורך אַ קלאָר־ברען צו אַ פּרוּוו־לעכע טעגליך פון קעלאָגג'ס אַלל־ברען.

אַלל־ברען איז אַ פּלעזאַנט אַרט פון ברען אין אַ בעקער־ס אַלל־ברען איז אַ אַמאָלאַנט כשר אונטער דער השגחה פון אגודת הרבנים פון מאָנטרעאָל.

עס העלפט אייך צו האַלטען זיך אין גוטען צושטאַנד

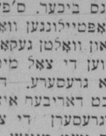

אין דער אידישער פאלקס ביבליאטעק

די פארוואלטונג פון דער אידישער פאלקס ביבליאטעק, האט אן אנהויב פון היינטיקן יאר, זיך אנגעצייכנט די פלענער, וואס זאלן פירן צו דער פארגרעסערונג פון דער צאל ביכער צו דער לייענער. פאר דעם צוועק איז דורכגע־פירט געווארן א הויז־צו־הויז זאמלונג, און וועלכער ס'האבן באטייליקט זיך א צאל מיטגלידער פון דער פאלקס ביב־ליאטעק, זיי אויך מיטגלידער פון "יונגנווארן" פון פרץ שול. ס'איז גע־שאפן געווארן א נאנץ באדייטענדע סומע וואס וועט פארנוצט ווערן צו קויי־פען ביכער.

ביי דער געלעגנהייט דריקט די פארוואלטונג איר ווארימען דאנק צו אלעמען וועלכע האבן זיך אין דער אקציע באטייליקט.

א גרופּע פריינט פון דער ביבליאטעק אדרענען איין א טיי לטובת דער ביבלי־אטעק, זונטאג, דעם 22טן נאוועמבער אין הויז פון מרס. שאג, 361 סאלטער סטריט.

ס'איז צו דערוואַרטן אז אלע פריינט פון דער פאלקס ביבליאטעק וועלן קו־מען העלפן דער ביבליאטעק.

די ביבליאטעק איז אפן יעדן טאג פון 8 ביז 10 אוונט, א הויז שבת. זונ־טאג איז די ביבליאטעק אפן פון 2 ביז 4 נ. מ. דער לייען זאל פון דער ביבליאטעק איז פארזארגט מיט א גרויסער צאל צייטונגען און זשורנאלן. יעדער איינער קאן זיך פריי באנוצן מיט זיי.

די ביבליאטעק דינט שוין היינט דעם אידישן לייענער מיטן נייסטן אידישן בוך; דעם אידישן לערער און תלמיד פון די אידישע שולן מיט די נייטיקע אונטערנעמונגען און צו די קאנווענערס וועלכע האבן געהאלפן צו מאכן דער מאלג צו דערפולן די צוואה פון דער מאקאלעווער רבצין. זי זאל זיין א גר־טע בעטערן פאר אונז אלע און מיר זאלן תמיד קאנען טאן גוטע ארבעט.

מרס. ראפאלסקי, פּרעזידענטן
מרס. לעשנער, סעקרעטארן

די נאענטע טוער פון דער פאלקס ביבליאטעק דערוואַרטן, אז אלע פריינט פון אידישן וואָרט וועלן אין דעם צו־הערן.

—(::)—

אלפאנסא פארבאטן צו קומען צוריק קיין שפאניע

מאדריד, נאוו. 20. —עקס־קעניג אלפאנסא איז אויטגעשעטלט געווארן אויסערן געזעץ פון דער נאציאנאלער פארראט. עס איז באשלאסן געווארן צו באראיבן אים פון אלע זיינע רעכט און טיטולן, איינשליסנדיק בירגער און איינגנטס רעכט, און ס'איז פאדבאטן געווארן אים צו קומען צוריק קיין שפאניע, אונטער דער דראָאונג פון ארעסט אין משפט.

לויט דעם אנגענומענעם געזעץ, קאן יעדער שפאנישער בירגער אים ארעס־טירן ווען ער פרובירט אריין אין לאנד. זיין איינגנטס קאן קאנפיסקירט ווערן פון דער מלוכה.

דאנקזאגונג פון מאקארעווער ליידיס סאסייטי

די מאקארעווער ליידיס סאסייטי רריקט אויס א דאנק צו אלע ביישטיי־ערער וואס האבן מיטגעהאלפן צו דער ארבעט, די וועלכע האבן געמאכט טיי אונטערנעמונגען און צו די קאנווענערס וועלכע האבן געהאלפן צו מאכן דער מאלג צו דערפולן די צוואה פון דער מאקארעווער רבצין. זי זאל זיין א גר־טע בעטערן פאר אונז אלע און מיר זאלן תמיד קאנען טאן גוטע ארבעט.

מרס. ראפאלסקי, פּרעזידענטן
מרס. לעשנער, סעקרעטארן

אויפגאבע

1. דריי אום א זאך, וואס עס שווימט אין וואסער און עס ווערט—וואס עס שווימט אויפן וואסער.
2. דריי אום, וואס עס מאכט דיך אומעטיק, און עס ווערט א מאכל פאר פי.

קינדער, שיקט צו אייערע ענטפערס אויף די רעטענישן און אויף די אויפ־גאבן.

וועמענס ענטפער ס'וועט זיין ר כ־ט'ק, וועט זיין נאמען זיין געדרוקט אין קינדער ווינקל.

נעמט זיך פאר דער ארבעט!

ביכער־חודש

אומעטום וואו ס'געפינען זיך אידן וואס רעדן און לייענען אידיש (וואו געפינען זיי זיך דען נישט?) ווערט דיינטיקן חודש דורכגעפירט אן אקציע (קאמפּיין) פארן אידישן בוך, דאס מיינט, אז אין דעם חודש באמיט מען זיך צו פארקויפן א סך אידישע ביכער. די ביכער זיינען דערפאר ביל־קער גע־ווארן, כדי אלע זאלן קאנען קויפן דאס בוך, וואס זיי וויל.

אין יענן אידיש הויז דארפן זיך גע־מינען פארשיידענע ביכער. קלוגע מעטשן האבן שוין לאנג געוואוסט: דאס בוך איז דער בעסטער פריינט פון מענטשן, פארן אידישן מענטשן איז אבער דער ביכער חודש נישט נאר פאר די גרויסע, ער איז אויך פאר די יונגע.

ס'זיינען לעצטנס ארויס אייניקע בי־כער פאר קינדער. איצט זיינען די בי־כער ביליקער ווי געוויינטלאך. קויפט זיי איצט.

א באזונדערן פארגעניגן וואלט איר געהאט ווען איר שרייבט אויס פאר זיך איינעקע פון די קינדער ישורנאלן וואס דערשיינען איצט. אין זיי וועט מען פינען א סך א אינטערעסאנטע מעשה־לאך און דערציילונגען, לידער און באר־שרייבונגען, ווענען פארשידענע פעל־קער. איר וועט זיך דורך זיי דערוויסן א סך זאכן, וואס וועלן אויך פארשאפן אייערע פריינט. די קינדער ישורנאלן זיינען אייערע פריינט און איר וועט זיי ליעבן, וועט איר אויך ווערן ווייזע־ר־ווינט.

מיר גיבן אויך דא א ליסט פון די קינדער ישורנאלן, וואס דערשיינען אין יידישן וואָרט".

1) "קינדער ישורנאל". א חודש ישור־נאל פאר יינגערע און עלטערע קינדער, אבאנענט $2.00 א יאר. אדרעס:

133 Second Ave., New York

2) "קינדער וועלט" א חודש ישור־נאל פאר יינגערע און עלטערע קינדער, אבאנענט $2.00 א יאר. אדרעס:

404 Fourth Ave., New York

3) "גרייניקע ביימעלאך", 2 וועכנט־ל אבער ישורנאל פאר יינגערע קינדער — $1.20 א יאר. אדרעס:

M. Wilno ul Stefanska 24/28

4) דער "חבר" — א חודש ישורנאל פאר עלטערע קינדער 60 סענט א יאר. — אדרעס דער זעלבער ווי "גרי־נינקע ביימעלאך".

די אלע ישורנאלן קאנט איר אליין אויסשרייבן, אדער שיקט אונז צו די סומע און מיר וועלן זיי פאר אייך אויסשרייבן. די וואס ווילן אויסשרייבן ביכער, וועלן מיר מיט פארגעניגן צו־שיקן א קאטאלאג.

—(::)—

פאר־אונזערע קינדער

אינגעזאמלט פון א גרויסע לערערין

ווי אויפן אלטן אויפן אלטן

ווי איר זעט הייבן מיר ווידער אן אריינצוגעבן דאס "קינדער ווינקל". מיר האבן זיך הייבטיקס יאר אביסל פארשעטיקט און די פון אייך, וואס האבן צו אונז מעגות דערפאר, זיינען ווייער געדעכטיג. מיר ווילן זיך אבער אויף ווייטער באמיען, אז דאס "קינ־דער ווינקל" זאל דערשיינען יעדן פרייטאג מיט שיינע מעשה'לאך, לידער, געטרישן און וויצן און באריכטן פון קינדער קלובן.

מיר ווילן אבער אייך בעטן, אז איר זאלט אונז אויך העלפן אין דעם, אז דאס קינדער ווינקל זאל זיין וואס איר־טערעסאנטער און שענער. איר קאנט דאס טאן נאר דורכדעם, וואס איר וועט אלץ שרייבן וועגן זאכן, וואס איר־טערעסירן אייך. באזונדערס, די פון אונזערע לייענער וועלכע וואוינען נים אין ווינניפעג, זאלן שרייבן פון זייערע שטעטלאך און דערפער.

ס'איז אריבער דער זומער. אט, אט אין דער ווינטער איז שוין דא. א סך פון אייך האבן מן חסדם אין משך פון זומער געמאכט אויספלוגן, — דייזעס — אין אנדערע שטעט אין דערפער. פרואווט דאס באשרייבן. ס'וועט זיכער זיין אינטערעסאנט צו לייענען ווענ־דעם וואס אדר האט געזעען אין אי־נערגעלעבט.

די אנקעטע וואס מיר האבן לעצטן מאל דורכגעפירט האט באוויזן, אז א־סך פון אייך וואוינען מיר זאלן דרוקן וואס מער מעשה'לאך. מיר וועלן עס טאן. מיר וועלן אבער אויך פון צייט צו צייט דרוקן ארטיקלען וועגן די טעקניק געשעענישן. מיר בעטן אויך, אז די פון אייך, וואס האב־בען עפּעס פארצושלאגן זאלן עס שרייבן מאל. אויב ס'וועט זיין פאסיק פאר אונז וועלן מיר עס טאן.

דאס קינדער ווינקל איז אויערס און איר קענט א סך טאן כדי ס'זאל ארויס־קומען שענער און א גוטערבאנטער.

מיר ווענן אויך זיין זייער צופרידן, ווען איר זעט אונז אפט לאזן